

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ش ساعت امتحان: ۷:۳۰ صبح
وقت امتحان: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶ / ۱۰ / ۱۲
تعداد برگ سؤال: ۱ برگ

ش سندلی(ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف (دوره ی دوم) نوبت امتحانی: دی ماه
نام خانوادگی: نام: نام پدر: پایه: چهارم
سؤال امتحان درس: هندسه نام دبیر: جناب آقای هویدی سال تحصیلی: ۹۶-۹۷

۱. اگر $|\vec{a}| = 4$ و $|\vec{b}| = 5$ و اندازه مساحت متوازی الاضلاعی که روی دو بردار $\vec{a} + \vec{b}$ و $\vec{a} - \vec{b}$ ساخته می شود برابر ۲۰ باشد، حاصل $\vec{a} \cdot \vec{b}$ را بیابید. (۱٫۵)
۲. بردارهای $\vec{a}$ و $\vec{b}$ و $\vec{c}$ دو به دو با یکدیگر زاویه 60° می سازند. اگر اندازه های آن ها به ترتیب برابر ۲ و ۳ و ۴ باشند، اندازه بردار $\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$ را بیابید. (۱٫۵)
۳. مثلثی با رأس های $A(-1, -2, 4)$ و $B(-4, -2, 0)$ و $C(3, -2, 1)$ مفروض است. زاویه داخلی رأس B را بیابید. (۵. انمره)
۴. اگر $|\vec{a}| = 11$ و $|\vec{b}| = 23$ و $|\vec{a} - \vec{b}| = 30$ باشد، $|\vec{a} + \vec{b}|$ را بیابید. (۱ انمره)
۵. وضعیت نسبی دو خط $\frac{x-1}{2} = y = z+1$ و $x+1 = \frac{y}{2} = \frac{z-1}{3}$ را تعیین کنید. (۱٫۲۵)
۶. معادله صفحه ای را بنویسید که از سه نقطه $A(1, 2, 0)$ و $B(-1, 3, -1)$ و $C(-1, 0, 1)$ عبور کند. (۱٫۲۵)
۷. معادله خطی را بنویسید که از نقطه $A(1, 0, 2)$ گذشته و با خط $\frac{x}{2} = \frac{y-3}{5} = \frac{z-1}{4}$ عمود متقاطع باشد. (۵. انمره)
۸. مختصات قرینه نقطه $(1, 0, 1)$ را نسبت به خط $\frac{y-1}{2} = z-1$ بیابید. (۱ انمره)
۹. معادله بیضی را بنویسید که $A(1, 7)$ و $A'(1, -5)$ دو سر قطر بزرگ آن بوده و خروج از مرکز آن $\frac{\sqrt{5}}{3}$ باشد. (۱٫۵)
۱۰. a و b را چنان تعیین کنید که نقطه $S(-1, 2)$ رأس سهمی $x = y^2 + ay + b$ شود. (۱٫۵)
۱۱. معادله دایره ای را بنویسید که از سه نقطه $A(1, 1)$ و $B(1, -1)$ و $C(2, 0)$ عبور کند. (۱٫۵)

۱.

$$S = |(\vec{a} + \vec{b}) \times (\vec{a} - \vec{b})| = |-\vec{a} \times \vec{b} + \vec{b} \times \vec{a}| = 2|\vec{b} \times \vec{a}|$$

$$S = 20 \Rightarrow 2|\vec{b} \times \vec{a}| = 20 \Rightarrow |\vec{b} \times \vec{a}| = 10 \Rightarrow 5 \times 4 \times \sin \theta = 10 \Rightarrow \sin \theta = \frac{1}{2} \Rightarrow \cos \theta = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 4 \times 5 \times (\pm \frac{\sqrt{3}}{2}) = \pm 10\sqrt{3}$$

۲.

$$|\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}|^2 = |\vec{a}|^2 + |\vec{b}|^2 + |\vec{c}|^2 + 2\vec{a} \cdot \vec{b} + 2\vec{a} \cdot \vec{c} + 2\vec{b} \cdot \vec{c}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{c} = |\vec{a}| |\vec{c}| \cos 60^\circ = 2 \times 4 \times \frac{1}{2} = 4$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| |\vec{b}| \cos 60^\circ = 2 \times 3 \times \frac{1}{2} = 3$$

$$\vec{b} \cdot \vec{c} = |\vec{b}| |\vec{c}| \cos 60^\circ = 3 \times 4 \times \frac{1}{2} = 6$$

$$|\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}|^2 = 4 + 9 + 16 + 6 + 8 + 12 = 55 \Rightarrow |\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}| = \sqrt{55}$$

۳. زاویه $\hat{B}$ ، زاویه بین پیکان های $\vec{BA}$ و $\vec{BC}$ است.

$$\begin{cases} \vec{BA} = (3, 0, 4) \\ \vec{BC} = (7, 0, 1) \end{cases} \Rightarrow \cos \hat{B} = \frac{\vec{BA} \cdot \vec{BC}}{|\vec{BA}| |\vec{BC}|} = \frac{21 + 4}{5 \times \sqrt{50}} = \frac{5}{\sqrt{50}} = \frac{\sqrt{50}}{10} \Rightarrow \hat{B} = \cos^{-1}(\frac{\sqrt{50}}{10})$$

۴.

$$|\vec{a} - \vec{b}|^2 = |\vec{a}|^2 + |\vec{b}|^2 - 2\vec{a} \cdot \vec{b} \Rightarrow 900 = 529 + 121 - 2\vec{a} \cdot \vec{b} \Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = -125$$

$$|\vec{a} + \vec{b}|^2 = |\vec{a}|^2 + |\vec{b}|^2 + 2\vec{a} \cdot \vec{b} = 529 + 121 + 2(-125) = 400 \Rightarrow |\vec{a} + \vec{b}| = 20$$

۵. خط اول را D و خط دوم را D' می نامیم:

$$\vec{LD} = (2, 1, 1), \vec{LD'} = (1, 2, 3)$$

چون هادی های دو خط موازی نیستند، پس دو خط یا متقاطعند یا متنافر.

یک نقطه به صورت پارامتری از D در نظر می گیریم.

$$A(2t+1, t, t-1)$$

این نقطه را روی خط دیگر قرار می دهیم:

$$2t+1 = \frac{t}{2} = \frac{t-1}{3} \Rightarrow \begin{cases} 2t+1 = \frac{t}{2} \Rightarrow 4t+2 = t \Rightarrow t = -\frac{2}{3} \\ \frac{t}{2} = \frac{t-1}{3} \Rightarrow 3t = 2t-2 \Rightarrow t = -2 \end{cases} \Rightarrow \text{دو خط متنافرند.}$$

۶. چون بردارهای $\vec{AB}$ و $\vec{AC}$ در صفحه مطلوب قرار دارند ضرب خارجی آنها برداری است که بر این صفحه عمود است، پس می تواند نرمال صفحه باشد.

$$\begin{cases} \vec{AB} = (-2, 1, -1) \\ \vec{AC} = (-2, -2, 1) \end{cases} \Rightarrow \vec{NP} = \vec{AB} \times \vec{AC} = \begin{vmatrix} -2 & 1 & -1 \\ -2 & -2 & 1 \end{vmatrix} = (-1, 4, 6)$$

ضمناً صفحه از نقطه $A(1, 2, 0)$ هم عبور می کند، پس معادله آن به صورت زیر درمی آید:

$$-x + 4y + 6z = -1 + 8 + 0 \Rightarrow -x + 4y + 6z = 7$$

۷. اگر خط مطلوب را Δ فرض کنیم، چون Δ با خط D متقاطع است پس نقطه ای از D وجود دارد که روی Δ نیز هست.

$$D: \frac{x}{2} = \frac{y-3}{5} = \frac{z-1}{4} \Rightarrow M(2t, 5t+3, 4t+1)$$

$$\overrightarrow{AM} = (2t-1, 5t+3, 4t-1)$$

$\overrightarrow{AM}$ برداری روی Δ است و چون D عمود است، پس $\overrightarrow{AM}$ بر $\overrightarrow{LD}$ نیز عمود است.

$$\overrightarrow{LD} = (2, 5, 4) \Rightarrow \overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{LD} = 0 \Rightarrow 4t-2+25t+15+16t-4=0$$

$$\Rightarrow 45t = -9 \Rightarrow t = -\frac{1}{5} \Rightarrow \overrightarrow{AM} = \left(-\frac{7}{5}, 2, \frac{9}{5}\right)$$

هادی خط Δ می تواند هر مضربی از $\overrightarrow{AM}$ باشد، پس: $\overrightarrow{LD} = (-7, 10, -9)$

با داشتن نقطه A و $\overrightarrow{LD}$ معادله خط Δ به صورت زیر نوشته می شود:

$$\frac{x-1}{-7} = \frac{y}{10} = \frac{z-2}{-9}$$

۸. A' نقطه ای روی O است، پس از فرم پارامتری D پیروی می کند.

$$\begin{cases} A'(t, 2t+1, t+1) \\ A(1, 0, 1) \end{cases} \Rightarrow \overrightarrow{AA'} = (t-1, 2t+1, t)$$

چون $\overrightarrow{AA'}$ بر $\overrightarrow{LD}$ عمود است پس:

$$\overrightarrow{AA'} \cdot \overrightarrow{LD} = 0 \Rightarrow (t-1, 2t+1, t) \cdot (1, 2, 1) = 0 \Rightarrow t-1+4t+2+t=0$$

$$\Rightarrow t = -\frac{1}{6} \Rightarrow A'(-\frac{1}{6}, \frac{2}{3}, \frac{5}{6}) \Rightarrow A'' = 2A' - A = (-\frac{4}{3}, \frac{4}{3}, \frac{2}{3})$$

۹. نقطه O وسط A و A' است پس $O(1, 1)$ است.

$$|OA| = a = 6$$

$$\frac{c}{a} = \frac{\sqrt{5}}{3} \Rightarrow \frac{c}{6} = \frac{\sqrt{5}}{3} \Rightarrow c = \frac{2\sqrt{5}}{3}$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \Rightarrow 36 = b^2 + \frac{20}{9} \Rightarrow b^2 = \frac{304}{9}$$

ضمناً بیضی قائم است، پس معادله آن به صورت زیر در می آید:

$$\frac{(x-1)^2}{\frac{304}{9}} + \frac{(y-1)^2}{36} = 1$$

۱۰. ابتدا معادله را مرتب می کنیم:

$$y^2 + ay - x + b = 0 \Rightarrow 2y + a = 0 \xrightarrow{yS=2} 4 + a = 0 \Rightarrow a = -4$$

ضمناً مختصات رأس، در معادله سهمی صدق می کند، بنابراین:

$$4 - 4 \times 2 + 1 + b = 0 \Rightarrow 4 - 8 + 1 + b = 0 \Rightarrow b = 3$$

۱۱. معادله ضمنی دایره به صورت $x^2 + y^2 + ax + by + c = 0$ نوشته می شود. A و B و C روی دایره هستند، پس مختصات

آن ها در معادله دایره صدق می کنند.

$$1 + 1 + a + b + c = 0 \Rightarrow a + b + c = -2$$

$$1 + 1 + a - b + c = 0 \Rightarrow a - b + c = -2$$

$$4 + 0 + 2a + c = 0 \Rightarrow 2a + c = -4$$

رابطه های اول و دوم را از هم کم می کنیم:

$$2b = 0 \Rightarrow b = 0$$

رابطه های اول و دوم را با هم جمع می کنیم:

$$\begin{cases} 2a + 2c = -4 \\ 2a + 2c = -4 \end{cases} \Rightarrow c = 0 \Rightarrow a = -2$$

پس معادله دایره مورد نظر به صورت $x^2 + y^2 - 2x = 0$ درمی آید.

پاسخنامه کلیدی آزمون

-۱	-۲	-۳	-۴	-۵
-۶	-۷	-۸	-۹	-۱۰
-۱۱				